

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/
BON-XIII.055.1.2026

ZAWIADOMIENIE

O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Zgodnie z art.13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870), w związku z petycją w sprawie wprowadzenia ulgi 50% dla osób o ograniczonej mobilności poruszania, uprzejmie informuję:

Przedstawiony w petycji postulat wprowadzenia ulgi w wysokości 50% w komunikacji publicznej dla określonych grup osób, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami wpływającymi na zdolność poruszania się, kobiet w ciąży oraz osób starszych o ograniczonej mobilności, stanowi istotny głos w dyskusji dotyczącej poprawy dostępności usług publicznych oraz wyrównywania szans osób ze szczególnymi potrzebami. Zwrócenie uwagi na trudności w przemieszczaniu się, jakie napotykają wskazane w petycji grupy społeczne, należy uznać za zasadne i ważne z punktu widzenia prowadzenia polityki społecznej państwa.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 380) z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego mogą korzystać osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji, dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne, a także opiekunowie tych osób. Obowiązujące regulacje nie przewidują przykładowo uprawnień w zakresie korzystania z ulg dla osób z niepełnosprawnością słuchu, jeżeli nie posiadają one orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Rozważając ewentualne zmiany w ww. katalogu ulg konieczne jest odniesienie się do konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, wyrażonej w przepisie art. 32 Konstytucji. Zasada ta wymaga jednakowego traktowania osób znajdujących się w porównywalnej sytuacji. W tym kontekście, nadanie szczególnych uprawnień – prawa do ulg w transporcie publicznym – jednej grupie osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności tj. osobom głuchym, natomiast pozostawienie poza zakresem tej regulacji pozostałych grup np. z niepełnosprawnością ruchową czy schorzeniami przewlekłymi, mogłoby narazić na zarzut nierównego traktowania osób w obrębie tego samego stopnia niepełnosprawności. Takie działanie naruszałoby spójność systemu i budziło uzasadnione poczucie niesprawiedliwości u innych osób z niepełnosprawnościami.

Zauważyć również należy, że ewentualne rozszerzenie katalogu uprawnień do ulg o kolejną grupę osób wiązałoby się z koniecznością rekompensowania przewoźnikom utraconych przychodów z tytułu stosowania ulgowych taryf, i generowałoby dodatkowe wydatki budżetu państwa. Trzeba też brać pod uwagę, że podobne oczekiwania mogłyby zgłosić inne grupy osób z niepełnosprawnościami, co jeszcze zwiększyłoby ogólny koszt systemu ulg.

Jednocześnie należy wskazać, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozpoczęły się prace nad realizacją projektu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) pn. „Przebudowa modelu orzekania o niepełnosprawności”. Projekt ten zakłada przeprowadzenie pogłębionej analizy obecnego systemu orzekania o niepełnosprawności, istniejących form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz funkcjonującej infrastruktury orzeczniczej.

Celem realizowanego projektu jest opracowanie kompleksowego, spójnego i bardziej przejrzystego modelu systemu orzekania o niepełnosprawności, który w większym stopniu będzie odpowiadał na indywidualne potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Jednym z istotnych elementów tych prac będzie również analiza obecnie funkcjonujących instrumentów wsparcia oraz ich skuteczności w odniesieniu do realnych potrzeb osób wymagających szczególnego wsparcia w życiu codziennym, w tym w zakresie mobilności oraz dostępu do usług publicznych.

Zmodyfikowany model orzekania o niepełnosprawności planowany do wypracowania w ramach projektu będzie oparty na Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF), a także będzie zgodny z postanowieniami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Zakłada się, że nowe rozwiązania pozwolą na bardziej indywidualne podejście do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, uwzględniając nie tylko sam fakt występowania schorzenia, lecz przede wszystkim rzeczywiste ograniczenia funkcjonalne w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach projektu zostanie przeprowadzony szeroki przegląd oraz analiza funkcjonujących obecnie rozwiązań systemowych odnoszących się do systemu orzecznictwa o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, w tym również systemów rentowych oraz orzecznictwa funkcjonującego dla celów edukacyjnych. Analiza ta ma na celu zidentyfikowanie istniejących rozbieżności oraz rozproszenia obecnych form wsparcia, a następnie wypracowanie bardziej spójnego i przejrzystego systemu świadczeń.

Jednym z istotnych kierunków planowanych zmian jest również dążenie do uporządkowania oraz ujednoczenia systemu świadczeń i instrumentów wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. W tym kontekście postulaty zawarte w petycji, dotyczące wprowadzenia określonych form ulg dla osób o ograniczonej mobilności, wpisują się w szerszą potrzebę analizy oraz oceny funkcjonujących rozwiązań w zakresie wsparcia mobilności oraz kompensowania zwiększonych kosztów życia wynikających z niepełnosprawności lub innych ograniczeń funkcjonalnych.

Projekt „Przebudowa modelu orzekania o niepełnosprawności” przewiduje także wypracowanie nowych narzędzi oraz mechanizmów służących indywidualizacji wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Opracowanie tych narzędzi będzie obejmować obszary funkcjonowania, dla których obecnie nie istnieją odpowiednie instrumenty oceny lub w których istniejące narzędzia nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistych ograniczeń i potrzeb danej osoby. W wyniku realizacji projektu opracowane zostaną również nowe kryteria ustalania niepełnosprawności oraz kryteria kwalifikacji do poszczególnych świadczeń i instrumentów wsparcia.

W kontekście przedmiotowej petycji warto też wskazać na przegląd wydatków w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz przegląd wydatków w zakresie opieki długoterminowej z udziałem właściwych resortów. Przeglądy te przyczynią się do szerszej

analizy świadczeń dla poszczególnych grup osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów, jak też wyciągnięcie wniosków odnośnie możliwości wprowadzenia ew. zmian systemowych.

Pouczenie:

Zgodnie z art.13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Maja Nowak
Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/